

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld, 30 kr., za jeden mesec 1 gld, 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovensko šolstvo v letošnji proračunski debati.

IV.

(Dalje.)

Sedaj pridem k drugemu delu svojih izvajanj, k narodni šoli. Velečislani gospod poslanec dr. Pattai je nedavno v nekem slavnostnem govoru to le rekel: „Nežno otroško srce je v začetku njegovega razvoja varovati vsake vznemirjenosti v verskih rečeh in izročiti učitelju, ki misli glede vere in narodnosti tako, kakor zaupani mu gojenec“. To so jako lepe, jako resne besede. Krščansko ljudstvo more biti zadovoljno le s krščansko-verno šolo, ki je zajedno patrijotično-narodna. Narodne šole mora dandanes vsako ljudstvo zahtevati, če hoče narodno živeti in če neče narodno propasti. (Dobro! Dobro!) Na srečo je pri nas vsakemu narodu taka narodna šola zanjčena po členu 19. državnih osnovnih zakonov iz leta 1867. Vsak narod ima nedotakljivo pravico, varovati in gojiti svojo narodnost in svoj jezik. Vsi jeziki so v šoli enakopravni in vsakemu narodu je dati za izobraževanje jezika potrebnih sredstev. Kdor premotri brez predsodkov razmere v Avstriji, mora pripoznati, da so bile te zakonske določbe jako modre, jako pravične in potrebne, pogoj so miru mej narodih, razcvitanju in, nekako, nadaljnjemu obstanku naše lepe domovine. Obžalovati pa je, da še ni bilo vlade, ki bi bila naredila brez razločka vse narode naše monarhije v polni meri deležne dobrot tega drž. osnovnega zakona. Obžalovati je, da imamo še vedno vlade, ki zlasti nam Slovanom krute dobrote tega drž. osnovnega zakona in proužročajo ter pospešujejo neznosen boj za šolo. Zlasti južni Slovani, Slovenci in Hrvati, smo v tem boju za šolo žrtvovali že sila mnogo talentov, časa in denarja in še ni videti, kdaj mu bode konec. Kar pa nas najbolj žali, je to, da vidimo mej svojimi narodnimi nasprotniki v prvih vrstah vedno birokracijo, avstrijsko uradništvo. Nič ne more našega naroda žaliti tako, kakor čustvo, da se mu je zgodila krivica od tiste strani, kjer bi smel pričakovati varstva. (Dobro! Dobro!)

Naša birokracija misli še vedno, da služi državi najbolje, če skuša naša kulturna prizadevanja ovirati in udušiti. Gospodje mislijo še vedno, da morejo nas Slovence in Hrvate pokopati v italijanski ali v nemški grob.

Petindvajsetletna skušnja bi jih bila pač mogla poučiti, da ni tako. Res je sicer, da nismo dobili nobenega dež. šolskega sveta, nobenega dež. šolskega nadzornika, nobenega učiteljskega, da bi se zanj ne bili morali mnogo let trdo boriti. Drugače pa nismo mogli ravnati, morali smo stopiti v usiljeni nam boj, in ne umakamo se mu tudi sedaj ne, ker je za nas boj za narodno šolo boj za naše narodno življenje ali za smrt.

Boj za narodno šolo nam je sicer usiljen, a prav zato je potreben, dober in pravičen boj in zato upamo tudi na končno zmago. Na Kranjskem smo glede ljudske šole skoro že zmagali. Tudi na Štajerskem smo generalni naskok deželnega šolskega sveta v Gradci na naše slovenske ljudske šole na Spodnjem Štajerskem s številnimi rekurzi na naučno ministerstvo odvrnili in odbili.

Naši nasprotniki koncentrirajo sedaj svoje napade poglavito na jezikovno mejo in svojo delavnost na ustanovljenje malih čistonemških ljudskih šol v jezikovno mešanih trgih na Spodnjem Štajerskem.

No, s pomočjo avstrijske birokracije se jim je to v treh trgih posrečilo. Vzdržati pa tega vendar ne bo mogoče.

Ne bosta potekali dve leti in te šole bodo utrakvistično urejene. Sicer pa se je pri njih ustanovitvi kaj čudno postopalo.

Neki fanatični okrajni glavar na pr. je, da dobi potrebno število nemških otrok, nekemu slovenskemu eraričnemu cestarju vzel njegove slovenske otroke in je protokoloval kot nemške (Smeb), poučiti pa ga je hotel s tem, da mu je rekel: „jaz sem ti predpostavljen, ti pa si mi podrejen, zato smem zdaj storiti s tvojimi otroci kar hočem.“ Isto tako je storil z nekim slovenskim hlapcem, češ, da služi pri nemškem posestniku, da morajo torej otroci Nemci biti.

Iz dobe generalnega naskoka na naše slovenske ljudske šole na Spodnjem Štajerskem naj navedem še malo epizodo. Slovenski učitelj blizu Ptujja si je bil nakopal nemilost okrajnega šolskega nadzornika, ker mu je premalo germanizoval. To je seveda kaznovati. A kako? Učitelj je bil kratko malo umirovljen; na „mrzlo“ ga niso hoteli postaviti. Na mrzlo se postavi slovenski učitelj s tem, da se iz slovenskega kraja premesti v nemški kraj. Slovenskega učitelja pa Nemci seveda ne marajo; to je dež. šolski svet kmalu spoznal in jel je iskati drugega sredstva. To sredstvo je bilo umirovljenje. A kako to doseči? Okrajni zdravnik v Ptujju je naredil zdravniško spričevalo, v katerem se je potrdilo, da je dotični učitelj tako bolan, da ne more več opravljati svoje službe. Na to je bil mož umirovljen in je to še sedaj. Nihče se ni bolj čudil, kakor ta učitelj, ki še svoje žive dni ni bil bolan in je tudi še sedaj povsem zdrav. (Smeb.) Rekurzi mu niso nič pomagali, tudi naučno ministerstvo se ni nanje oziralo.

V Istri so razmere glede ljudskih šol še nekoliko bolj žalostne. Po najnovejših statističkih podatkih je tam 46.000 otrok, ki bi morali šolo obiskovati, mej temi pa jih je 18.000, ki pogrešajo potrebne hrvatske ljudske šole. Glavna krivda zadeva šolska oblastva, ki ljudstvu vedno le italijanske šole ponujajo in radi ponujajo, o hrvatskih šolah pa nečejo ničesar slišati in se jim najodločneje zoperstavljajo.

Hrvatska občina Poljane je zgradila veliko šolsko poslopje in je opremila z vsem, kar je potrebno. Tri leta se je morala boriti, da je zadobila javno hrvatsko ljudsko šolo, a dobila jo je šele, ko je naučno ministerstvo ugodno rešilo njeno pritožbo. Tako grdo se ravna s slovensko-hrvatsko večino v Istri; ljubše je nekaternikom, da se pogrezi v nevednosti, kakor da bi se pametno in pedagogično izobrazilo.

V Trstu Slovenci še vedno ne morejo dobiti ljudske šole, takisto ne v Gorici, dasi se je potreba slovenskih šol komisijasko dokazala. Specijelno v Gorici ima 12.000 Italijanov, poitalijančenih Slovanov in poitalijančenih Nemcev, 25 ljudskošolskih razredov, za 7000 Slovencev pa ni v tem mestu ni jednegaslovenskega ljudskošolskega razreda; zadovoljiti se morajo s privatno šolo, katero obiskuje 320 otrok. Tako morajo Slovenci dvakrat plačevati, jedenkrat za italijansko mestno šolo, potem pa za privatno šolo, kar je očitno velika krivica. (Gotovo!)

Slovenci v Gorici so tri leta zapored prosili za slovenske šole, ali stvar se je vselej zavlekla. Tako je dež. šolski svet dne 20. februarja 1893 odločil v tej stvari prosilcem na korist, ali, za čudo, ministerstvo je to odločbo razveljavilo (Čujte!) in odredilo nova poizvedovanja, katera bi imela biti končana do 15. septembra l. l.; končana pa so bila

šele koncem decembra in sicer so se vodila tako, da zahtevam ministerskega naročila ni bilo povsem ustrezno.

Od tedaj so minuli štirje meseci, a zgodilo se še vedno ni nič. Goriški mestni svet je razne ministerske reklamacije ignoriral, ker teh opominov ne zmatra resnimi, ali pa se ne skliče mestni šolski svet ali pa se slovenska peticija iz najbolj ničevnih razlogov postavi raz dnevi red.

Ključ za razumevanje teh dogodbe je dobiti v namestniški palači v Trstu, saj ni nikaka tajnost, da sedanja sestava mestnega sveta in mestnega šolskega sveta ni drugega nič, kakor protekcijsko dete deželne vlade.

Bivši minister Gautsch je povsem drugače ravnal; ta je kategorično in telegrafično sporočil v Ljubljano ukaz, da je ustanoviti nemško ljudsko šolo; glede Gorice in Trsta ravna ministerstvo čisto drugače, kadar gre za slovenske želje. Tu nima ministerstvo hkrati nobene moči. Sicer pa se na Primorskem dogajajo in pusti se, da se dogajajo reči, katerih ni moči drugače imenovati, kakor avstrijsko zaslepljenost.

Gospoda moja, sedaj mislim govoriti o šolskem boju na Koroškem. S tem šolskim bojem, trajajočim že 25 let, se mislim nekoliko natančneje baviti, in sicer iz treh razlogov: Prvič, ker nam slovenskim poslancem ne more biti vse jedno, kaka je usoda naših slovenskih rojakov na Koroškem; drugič, ker koroški Slovenci nimajo nobenega slovenskega poslanca, in tretjič, ker sem bil naprošen, da v tej visoki zbornici popišem trpljenje koroških Slovencev.

Zadnje ljudsko število je na Koroškem konstatovalo 254.587 nemških in 101.030 slovenskih prebivalcev. Ti nad 100.000 duš broječi Slovenci še pred kratkim niso imeli nobene slovenske ljudske šole.

Odkar so namreč prišli v veljavo novi ljudskošolski zakoni, izginile so vse prejšnje slovenske ljudske šole, ustanovljene za časa škofov Slomška in Wierja.

Še toliko slovenščine se v začetku ni trpelo v teh šolah, da bi slovenski otroci mogli brati katekizem. V veljavi je bilo geslo: Uči se nemški ali pa pogini.

Nad 100.000 duš broječi Slovenci na Koroškem imajo tako malo svojega zastopnika v deželni šolskem svetu v Celovci, kakor ga nimajo 400.000 duš broječi štajerski Slovenci v Gradci.

Na Koroškem eksistuje normalnošolski načrt iz l. 1875. Po tem so bile le dve vrsti šol: čisto nemške in utrakvistične. Utrakvistične šole so bile samo v tistih krajih, kjer prebivajo Slovenci združeno in kompaktno, torej v šolskih okrajih Sv. Mohor, Celovec, Beljak in Velikovec.

Nemških šol je bilo 256, namreč po starem učnem načrtu. K tem 256 čisto nemškim šolam se je takrat prištevalo še 16 in v najnovejšem času še 24 takih šol, v katerih je samo nemščina učni jezik in se rabijo samo nemške knjige, dasi je velika večina ali vsaj veliko odstotkov dijakov slovenske narodnosti.

Naredil sem tu majhen načrt o teh nemških šolah v večini slovenskih krajih.

	Nemški šolarji	Slovenski šolarji
1) Anabihl	120	60
2) Žrelc	28	80
3) Borovlje	26	345
4) Grabštenj	13	252
5) Sv. Jakob ob cesti	15	79
6) Krivavrb	39	37

	Nemški šolarji	Slovenski šolarji
7) Sv. Martin	23	84
8) Otmanje	43	45
9) Poreče	90	73
10) Holbiče	31	211
11) Sv. Tomaž pri Cilnbergu	11	90
12) Timenca	12	80
13) Podljubel	5	88
14) Vetrinje	75	155
15) Podklošter	38	210
16) Ledenice	1	197
17) Vrata	43	206
18) Železna Kaplja	12	147
19) Pustrica	22	63
20) Velikovec	199	225
21) Prevali	222	172
22) Št. Janž	119	70
23) Rekavas	5	50
24) Spodnji Dravobreg	123	105

Na teh 24 šolah je torej 1316 nemških in 3111 slovenskih otrok. Te šole so čisto nemške (Čujte!), razen kateheta ne govori noben učitelj slovenski in noben ne sme rabiti slovenskega jezika, da, mnogo je takih, ki tega še ne morejo, ker slovenskega jezika sploh niso zmožni, o čemur bodem še govoril.

Ti slovenski šolarji ne slišijo iz ust posvetnega učitelja nobene besede v njih maternem jeziku, kar je vendar pedagoška gorostasnost, pedagoško barbarstvo sredi Evrope. (Pritrjevanje.) Ako sploh kje, tako ima naučna uprava dolžnost tukaj vmes poseči (Tako je!), dež. šolski svet koroški v spomin poklicati člen 19. drž. osnovnih zakonov in mu zaukazati, da se po njem ravna; ta člen pravi: V tistih deželah, kjer prebiva več narodov, je javne učne zavode tako urediti, da dobi vsak narod potrebnih sredstev za izobraževanje v svojem jeziku, ne da bi bil prisiljen učiti se drugega deželne jezika. Tukaj ta določba ni v veljavi, ravno narobe; teh 3111 slovenskih otrok ima po državnih osnovnih zakonih pravico do slovenskih učnih knjig, do slovenskih učiteljev in do slovenskega pouka (Pritrjevanje) in zato ima naučna uprava dolžnost skrbeti, da se to dejansko zgodi in izpelje.

Postopanje dež. šolskega sveta koroškega je 25 let trajajoče permanentno kršenje drž. osnovnih zakonov. (Tako je.) (Konec prih.)

Državni zbor.

Na Dunaji, 10. maja.

V današnji seji poslanske zbornice bila je glede dogodkov v Falknovu in v Ostrovici jako živahna debata, pri kateri se je pokazalo pravo lice vladne koalicije. Vsi predlogi, mereči na to, da se glede tistih dogodkov izve resnica, so bili zavrženi, vzprejet pa je bil predlog Russov, ki je prava ironija in ki bo sredstvo, prikriti resnico. Oficijozni že obdelujejo javno mnenje v tem smislu, razširjujoč pristranske popise tistih dogodkov. Poslancem Pernerstorferju, Kaizlu, Luegerju in Kounicu morajo biti delavci pač hvaležni, da so se zanje tako krepko potegnili. — Za razpravo o valutnih predlogih se ni nihče brigal. Govorila sta finančni minister Plener in grof Hohenwart, ki je po ukazu, kateri mu je dala „Neue Freue Presse“, odklonil vsako zvezo z Liechtensteinom.

Začetkom seje interpelirajo posl. dr. Haase in tovariši ministra notranjih del in poljedelskega ministra: 1. Ali hoče pojasniti katastrofo v Falknovu in v Polski Ostrovici; 2. Ali hoče pojasniti, zakaj ni bilo pravočasno skrbjeno za preprečenje katastrofe; 3. Kaj je vlada storila za varstvo premogokopov, imetja in ne štrajkujočih delavcev; 4. Ali hoče pritožbe delavcev preiskati in eventualno razmere sanirati. Posl. Pernerstorfer stavi nujni predlog, naj se voli odsek 20 članov, ki naj na lici mesta preišče, kaj in kako se je zgodila katastrofa v Falknovu in v Polski Ostrovici. Predlog se je zadostno podprl in predsednik je predlagatelju dal besedo, da ga utemelji.

Poslanec Pernerstorfer pravi, da se je osebno v Falknovu poučil o ondodnih dogodbah. „Ta avtopsijska me je napotila, da sem stavil svoj predlog, ker sem uverjen, da uradna preiskava te stvari ne bo popolnoma pojasnila. Uzroki krvavim dogodbam so v Falknovu in v Ostrovici isti. Voditelja okrajnih glavarstev sta namreč več tednov sem delavcem prepovedovala vse shode. Pri spopadih — tako se navadno misli — se spopadeta dve osebi, druga drugo. V Falknovu

se je napad zgodil le z jedne strani. Štrajka niso prouzročili agitatorji. Kdor to trdi, pokaže s tem, da o razmerah prav nič ne ve. Tisti, ki se imenujejo agitatorje, so bili v obeh slučajih proti štrajku. Redukcija mezde je bila povod štrajku. Ali ve minister, da je vodja okr. glavarstva prisilil krčmarje podpisati reverse, da v svojih lokalih ne bodo dali prirediti nobenega shoda? Ko so štrajkujoči delavci hoteli sklicati shod, na katerem so se imeli posvetovati, ali je delo zopet začeti, jim je bilo to prepovedano. Sešli so se v neki gostilni in od tam so šli, bilo jih je okolo 300, proti Falknovu. Na potu so zadeli ob orožnike, ki so bili prej v neki krčmi pogostčeni. Orožniki so ukazali: Stojte! Na čelu delavcev stoječi Stitzl se je obrnil in rekel delavcem: Vrnimo se, sicer bodo streljali. V tistem hipu, ko je to izrekel, ustrelili so orožniki in mož se je, v glavo zadet, zgrudil mrtev. (Viharni klici: Čujte! Čujte! Posl. Sokol: To je grozno! — Posl. Březnovsky: Rothschildovi žandarji!) Ko se je mož zgrudil, bežali so njegovi spremljevalci, orožniki pa so še mekolikokrat za njimi ustrelili. (Posl. Kronawetter: Na bežeče ljudi!) Zadetih je bilo najmanj mož; trije so že umrli, jeden je težko ranjen. Zdravniki trde, da je mej 11 ranjenci 9 takih, ki so bili od zadaj zadeti. (Viharni klici: Čujte! Čujte! Posl. Sokol: To je kanibalsko!) Žena Stitzlova je hotela k ustreljenemu soprogu. Orožniki so proti njej namerili bodala in rekli: Če storite še jeden korak Vas ustrelimo. (Posl. Březnovsky: To so junaki!) Žena se ni umaknila. V tem hipu je prišel orožniški ritmajster in jej rekel: Ko bi bili moža v postelji pridržali, bi ne bil ustreljen. (Barni klici: Čujte! Čujte!) Ali hoče minister preiskati, če je to res, in dotičnega ritmajstra sramotno segnati iz službe? (Živahno pritrdjevanje.) Ker oblastvom nič ne zaupam in ker vem, da velja za ministre le zakon, da je varovati avtoriteto, tudi tam, kjer je krivična, zato sem stavil svoj predlog. Zakaj se delavci še niso zaslili? Ranjenci, ki so ležali na lici mesta, niso dobili od 5. do 7. ure zdravniške pomoči. (Splošni klici ogorčenosti.) Še sorodniki niso smeli k ranjenecem. Ko so se ustreljeni pokopali, so bili orožniki in vojaki pri pokopališču nastavljeni. Na mojo intervencijo se je to v jednom slučaju opustilo. V svojem življenji ne pozabim tistega hipa. Može so stali kakor zid. Dobro so čutili, česa jim je pričakovati od naših oblastev, od našega socialnega reda, od naše vlade. Minister notranjih del je sadnjič rekel, da gospodom na vladni klopi niso tuje človeške stvari. Naj pokažejo to, naj se začne vestna, neodvisna preiskava. Prebivalstvo se ne da več politično in ekonomično izkoristiti. Odgovornost za vse, kar se bo še zgodilo, zadene tiste moze, ki danes brezumno sede na vladnih klopih. (Burno, dolgotrajno pritrdjevanje.) Minister notranjih del Bacquehem se izreče zoper Pernerstorferjev predlog in pojasnjuje dogodbe na podlagi uradnih poročil tako, da so bili vsega, kar se je zgodilo, krivi delavci, da so oblastva povsem korektno postopala in da se ni nikomur krivica zgodila. Glede v hrbet ustreljenih pravi minister, da je to slučaj, ker so se ravno v tistem hipu obrnili, ko so orožniki ustrelili. — Posl. dr. grof Kounic popisuje dogodbe v Polski Ostrovici. (Predsednik zvoni večkrat. Posl. Sokol: Takih rečij nečejo poslušati, saj gre za delavce! — Posl. dr. Brzorad: Ti so vsi sami kapitalisti.) „Na delavce se je streljalo, ne da bi se jih prej pozvalo, naj se razidejo, kar je predpisano. Koj, ko se je prvič ustrelilo, obležalo je 22 mož. (Čujte! Čujte!) Štrajk v Ostrovici je nastal, ker so hoteli delavci dné 3. maja po stari navadi le osem ur delati. Nujnost stavljenega predloga je potrebna, ker hočemo vedeti, če vlada res ne zna prepirov zaradi mezde drugače poravnati, kakor s prelivanjem krvi. Nujnost hočemo zagraditi, da izvemo, ali vlada nima nijednega inteligentnega človeka, ki bi imponiral podjetnikom in si pridobil zaupanje delavcev, da izvemo, ali misli vlada, da mora vse prepire v interesu podjetnikov z orožjem dogmati. (Nemir v zbornici.) Gospode to seveda ne interesira tako, kakor valuta, saj to ne nosi mastnih procentov. Ali je to tisto vkupno delovanje, o katerem je govoril fzm. Schönfeld? Izvedeti hočemo od vlade, ali hoče biti od-

govorna za prokletstvo in za sovraštvo več stotisoč prej mirnih delavcev, ki me zadene samo tiste, ki so krivi, izkoriščevalce, nege celo državo. Izvedeti hočemo, če se hoče podjetnikom zoperstaviti vsaj kadar gre za očitno goljufijo. Kdo je dal vladi pravico, da orožje avstrijskih vojakov, čast avstrijske vojske postavlja v boj za lopovštine podjetnikov? Ali so to pogoji, o katerih je govoril fzm. Schönfeld? (Burno pritrdjevanje.) — Posl. dr. Russ se izreče zoper Pernerstorferjev predlog in pričakuje, da bo vlada dala stvar preiskati. — Posl. dr. Lueger pravi, da so premogarji mej delavci najbolj vredni obžalovanja. Delavec strada, lastniki premogokopov pa se masté. Ko so bili Graški „fekci“ v Lugloški jami v nevarnosti, se je za njih rešitev storilo kar mogoče. Premogarji so v vse drugi jami zaprti, prokleti so, da delajo pod zemljo, da si premogarski baroni pridobe bogastvo. (Posl. Schlesinger: „To so tatovi in razbojniki“) — Posl. Kaiser izjavi, da bodo nacionalci glasovali za nujnost. — Posl. vitez Zaleski se izreče zoper predlog. — Posl. dr. Kaizl naznani, da misli Pernerstorfer svoj predlog tako premeniti, da komisija ne pojde na lice mesta.

Na predlog dra. Luegerja se glasuje po imenih. Nujnost Pernerstorferjevega predloga se odkloni s 162 proti 83 glasom.

Seja se potem za 1/4 ure ustavi. V tem se snideta ministerski svet in koalicijska parlamentarna komisija na posvetovanje.

Ko se seja zopet otvori, stavi posl. Russ predlog, naj obrtni odsek vzprejme vladno poročilo o razmerah v Falknovu in v Ostrovici in naj o tem zbornici poroča. — Posl. dr. Kaizl predlaga, naj se voli za to poseben odsek 24 članov. — Minister Bacquehem se izreče za Russov predlog in odkloni Kaizlov predlog. — Posl. dr. Russ utemelji na kratko, za njim dr. Kaizl, ki pravi, da bi si vsak drugi parlament prepovedal take izjave, kakršna je bila Bacquehemova, in utemelji svoj predlog. — Posl. dr. Lueger pravi, da je Russovega predloga namen, preprečiti preiskavo, ker vlada neče, da bi se izvedela resnica. — Posl. dr. Bareuther izjavi v imeni nacionalcev, da bodo glasovali za Kaizlov predlog.

Na predlog posl. Kluckega se zaključi debata.

Posl. Pernerstorfer pravi levitarjem, da igrajo nevarno igro. „Tu gre za 5000 rojakov, seveda za take, ki niso volilci in nimajo polnih žepov. Ne čudite se, da Vas zmatra masa prebivalstva za svoje sovražnike. Kjer imate priliko, kaj storiti, tam zatajite sramotno svoj narod. Velika nemška stranka je zapustila svoj narod; jedini, ki so se zavzeli za Nemce, so slovanski poslanci. Za časa Tasflea so se delavci z biči pretepali, za časa Windischgraetza se tepejo s škorpioni. In velika nemška stranka podpira to.“

Pri glasovanju se vzprejme nujnost Russovega predloga. Predlog, naj se o nujnosti Kaizlovega predloga glasuje po imenih, se vzprejme, kar naznani predsedujoči Chlumecy, dodavši, da se je to „leider“ vzprejelo, kar je obudilo splošno ogorčenost. Nujnost Kaizlovega predloga se je odklonila s 160 proti 82 glasom.

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o valutnih predlogih.

Posl. grof Hohenwart se sklicuje na Dipaulijev govor in odklanja vsako zvezo z Liechtensteinom, ter opravičuje svoje stališče glede valutnih predlog.

Finančni minister Plener zagovarja na dolgo in na široko valutne predloge kot izvrstne, ki ne bodo nikomur nič škode prouzročile in zavrača očitjanje, da so on in njegovi somišljeniki odvisni od velekapitalistov.

Razprava se je potem ustavila, seja pa zaključila.

V večerni seji govoril je posl. Jax proti predlogom, posl. Rutowski pa za predloge, potem se je debata zaključila. Posl. dr. Kaizl je v stvarnem govoru zavrnil finančnega ministra in druge prijatelje predloge ter dokazal, da bi bile predloge prava nesreča za avstrijske finance in za vse prebivalstvo, poročevalec posl. Szczepanowski pa je predloge priporočal.

Pri glasovanju vzprejela je zbornica valutne predloge s 166 proti 106 glasom. Za minoritetni predlog so glasovali člani slovanske koalicije, protisemiti, nemški nacionalci in nemški konservativci, nekateri poljski poslanci pa so se absentirali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. maja.

Falknov — Ostrovica.

V tem, ko se je vse javno mnenje zanimalo za usodo tistih Graških „učenjakov“, ki so bili zajeti v Lugoški jami, nastale so v Falknovu in v Ostrovici velike homatije. Prišlo je do boja. Kakov je bil, je deloma razvidno iz govorov v četrtašnji seji državnega zbora. Vsega vkup je bilo 14 delavcev ustreljenih, 44 pa ranjenih. Kar se o postanku tega boja oficijelno poroča, to verjemi, kdor more, mi gotovo Pernerstorferju raje verjamemo, kakor ministru. Sedaj je v Falknovu in v Ostrovici pač mir, a štrajkujoči delavci, katerih je okoli 5000, so silno razburjeni in bati se je novih bojov.

Hrvatska opozicija.

V sredo zvečer sešel se je zopet vkupni odbor zjedinjene opozicije. Odposlanci neodvisne narodne stranke so v zmislu danega jim naročila izjavili, da ostane stranka pri sporazumljenju, dogovorjenem začetkom lanskega leta, da se hoče držati programa, kateri je pododbor izdelal in stranka vzprejela, da pa neče vzprejeti imena „stranka prava“, ter da zategadelj predlaga, naj se imenujeta združeni stranki ali vsaka s svojim dosedanjim imenom ali pa s skupnim imenom „zedinjena opozicija“. Odposlanci stranke prava so na to izjavili, da dogovorjenega programa še niso mogli predložiti klubu, ker imajo nalog doseči, da se združeni stranki imenujeta „stranka prava“. Ker neodvisna narodna stranka tega imena neče vzprejeti, izjavili so, da jim ne preostane drugega nič, kakor obvestiti klub, da so se razbili dogovori, katere bi bilo moči obnoviti le ako bi neodvisna narodna stranka vzprejela ime „stranka prava“. — S tem so se dogovori popolnoma pretrgali. — Program, kateri so bili dogovorili odposlanci stranke prava in neodvisne narodne stranke in kateri je slednja že vzprejela, slóve: I. Hrvatska zedinjena opozicija, stoječa na temelju državnega prava in narodnega načela, delovala bode z vsemi zakonitimi sredstvi na to, da se narod hrvatski, ki stane v Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji, na Reki in nje teritoriju, v Međimurju, v Bosni, Hercegovini in Istri, zjedini v jedno samostalno državno telo v okviru habsburške monarhije, in bo z vso silo podpirala tudi prizadevanje bratov Slovencev, da se tudi slovenske dežele priklapijo temu državnemu telesu. — II.) Istotako delovala bode zedinjena opozicija, da se kraljevina Hrvatska uredi kot pravna država ustavno in svobodno tako, da bo narod po svojih zastopnikih v vseh strokah državnega življenja, po načelih parlamentarnega vladanja vršil v hrvatskem saboru zakonodavno oblast sporazumno s krono. Na čelu parlamentarne vlade stoji ban kraljevine Hrvatske. — III.) Posle skupne cele monarhije, izvirajoče iz pragmatične sankcije, reševala bode kraljevina Hrvatska ravnopravno kraljevini Ogerski z drugimi deželami Njegovega Velikanstva. — Delovala bode sploh na to, da se ustava, svoboda in zakonita neodvisnost kraljevine Hrvatske oživotvori in da se z vsemi zakonitimi sredstvi zlasti s svobodnim volilnim redom, pravom zbirati in shajati se, ter s svobodo vesti, govora in tiska to zajamči. — V.) Izvedenje tega programa se poveri eksekutivnemu odboru, ki more sodelovanje dovoliti pri tem delu tudi drugim rodoljubom, tudi ako niso člani stranke.

Civilni zakon v magnatski zbornici.

Usoda civilnega zakona je torej — vsaj za sedaj — odločena. Magnatska zbornica je včeraj predlogo zavrgla z večino 21 glasov. Nasprotnikom predloge so pripomogli k zmagi dvorni dostojanstveniki, hrvatski škofje in razni drugi taki člani, ki navadno ne bivajo na Ogerskem. Kaj bo vlada sedaj storila, še ni znano. Pričakovalo se je, da bo ministerski predsednik Wekerle danes odpotoval na Dunaj. Ali se je to zgodilo, tega še ne vemo.

Pravda zoper Rumune.

Politična pravda, ki se vrši pred madjarskimi porotniki v Koložu zoper člane rumunskega narodnega odbora zaradi znanega memoranduma, obuja v vsem civilizovanem svetu največjo ogorčenost in postavlja madjarsko pravosodje v pravo luč. Zatoženci so odposlali cesarju posebno brzojavko, v kateri mu naznanijo, da so zatoženi, ker so sestavili in razglasili spomenico o preganjanju rumunskega naroda na Ogerskem in Sedmograškem. Pri razpravi skuša predsednik na vse mogoče načine ovirati zagovornike in jih žali na brutalen način, ter celo ni dopustil, da bi se zatožnica čitala v rumunskem jeziku, dasi se drž. pravdnik proti temu ni izrekel. Predsednikovo postopanje je napotilo zagovornike k izjavi, da jih hoče predsednik z žaljenji in kaznimi oplasti, in da zategadelj odlože zagovornišvo. Vsi zagovorniki so na to zapustili dvorano. Predsednik pa je rekel, da zatožencem tako ni treba zagovornikov in je razpravo nadaljeval.

Vnanje države.

Srbske homatije.

Splošno se pričakuje, da bo kasacijski dvor spoznal kraljev ukaz, s katerim so se razveljavili zoper Milana izdani zakoni, neveljavni in neustav-

nim. Vlada je na to eventualnost že pripravljena in grozi z razveljavljenjem ustave. — V Užici nastali so te dni veliki izgredi. Prebivalstvo je prišlo in zaprlo dva, na inspekcijskem potovanju nahajajoča se prefekta. Vlada je odposlala dva batalijona vojakov na lice mesta.

Upor v Indiji.

Včeraj smo zabeležili to, kar je sporočil angleški list „Spectator“ o revolucionarnem gibanju v Indiji, danes pa naznanjajo razni listi, da je v Agri že nastal upor, in sicer so se spuntali vojaki domačini dveh polkov. Vlada je upor sicer udušila, a boji se, da se bodo še drugi polki spuntali, ker so vojaki sploh jako nezadovoljni.

Domače stvari.

— (Bodimo previdni!) Pod tem zaglavjem piše zadaja „Edinost“: Nedavno so priobčili razni listi vest, da je nadsodišče Tržaško zaukazalo avskultantom, da se morajo učiti slovenščine oziroma hrvaščine. Mi smo molčali o tej vesti — dasi bi bili menda prvi poklicani, da govorimo, — ker se nam pri sedanjih razmerah ni zdela prav verjetna. Ker pa zadnje „Novice“ v uvodnem članku računajo tudi ta namišljeni „ukaz“ kot pridobitev pod sedanjjo vlado, moramo konstatovati, da v Trstu ni nikomur ničesa znano o kakem takem ukazu. Mi sicer tudi danes nečemo apodiktčno trditi, da ne bi bil izšel tak ukaz — ker si nikakor ne prisvajamo vsevednosti — ali čudno je vsekako, da o tem „ukazu“ ravno iste osebe nič ne vedo, katere bi morale vedeti o njem, ako bi se bil res izdal. Bodimo torej previdni in ne govorimo o „pridobitvah“, dokler nimamo dokazov v rokah, da smo jih res priborili! S tem le škodujemo stvari.

— (Spinčičeva afera) je končno rešena tako, da dobi prof. Spinčič, ki je izjavil, da ne nastopi več svoje službe, pokojnino letnih 1000 gl. počenši od dne, ko je bil tako po krivici odpuščen.

— (O sobne vesti.) Tukajšnji gozdni pristav gospod Viljem Putick, kateri se je tako odličnim načinom udeležil rešitve zajetnikov v Lugočku, dobil je predčerašnjim od ministerstva njegovo imenovanje gozdnim komisarjem. — Vladni konceptni praktikant v Radovljici, g. Otakar Cernstein in pravni praktikant pri dež. sodišči v Ljubljani, g. dr. Anton Kremžar sta imenovana avskultantoma na Kranjskem.

— (Odlikovanji.) Cesar je podelil višjesodnemu svetniku v Gradcu g. Avgustu Urbasu in predsedniku okrožnega sodišča v Celji g. dru. Adalbertu Gertscherju red železne krone tretje vrste.

— (Priznanje.) Deželni šolski svet je izrekel svoje priznanje članom odbora, ki je lansko leto tako lepo priredil dijaško patrijotično slavnost praznovanja bitke pri Sisku in učitelju gospodu Ivanu Belétu, ki je prvi sprožil misel za to slavnost.

— (Slovensko planinsko društvo) uljudno naznanja slavnemu občinstvu, da vzprejmlje g. Soklič pod Trančo v Ljubljani še do 2 ure popoldne v soboto oglasila za skupni obed „pri Maliči“ (Stadt Wien) v Ljubljani in v Lujizini kopeli na Bledu. Programi se tudi dobivajo pri gosp. Sokliču.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) ima v nedeljo dšé 20. t. m. svojo prvo letošnjo vrtno veselico pri Koslerji. Podrobni program priobčimo jutri. Kegljanje za dobitke se prične jutri popoldne ob 1. uri, na kar prijatelje napominane zabave že danes opozarjamo.

— (Nova trgovska firma.) Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani je vpisalo v zapisnik za družbene firme trgovino gg. „Stupica in Mal“ z železnino, specerijskim blagom in z moko.

— (Za železnico Škofja Loka-Gorica) je podpisala zadnjič omenjeno peticijo do poslanske zbornice tudi in sicer prva: mestna občina Idrija.

— (Slavnost v Otoški jami.) Binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek bodo v Otoški jami slavnosti in sicer ob 10. uri jutraj in ob 4 uri popoldne. Vstopnine se plača za osebo 1 gl., sme se tudi ob vsaki drugi uri v jamo vstopiti. Obiskovalci Postojnske jame imajo torej ugodno priliko, da si ogledajo tudi Otoško jamo.

— (Cerkniško jezero,) ki je vsled izredno suhe zime in dolge spomladanske suše že pred tremi tedni bilo popolnoma izginilo, kar se običajno zgodi le v največji poletni vročini, je zadnje dni naraslo tako, kakor se redkokdaj vidi

v oktobru ali novembru. Vled obilnega dežja privrvela je voda iz vseh podzemskih pritokov tako silno, da je v kratkem sapolnila vso jezersko strugo. To je v tem času posebno redka prikazen. Nedavno pa je zanesel veter od Slivnice toliko hroščev v novonastalo jezero, da je bila vodna ravan posebno okoli obeh Karlovc popolnoma pokrita z rujavo odejo.

— (Starinske najdbe.) Bizu sv. Nikolaja pri Mariboru se je našlo več starinskih plošč iz pohorskega mramorja s podobami živalij in napisi. Blizu mesta, kjer so se izkopale plošče, sta baje tudi dva stara grobišča.

— (Nova podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) za Velikovec in okolico ima svoj prvi občni zbor na binkoštni ponedeljek dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni g. Bobaka p. d. „pri Likehu“ v St. Štebnu za Velikovcem. Poleg običajnih točk vzporeda bodeta govora o verski in o slovenski šoli. — Po zborovanju bode prosta zabava s sodelovanjem prvega koroškega slovenskega pevskega društva „Gorotana“ iz Šmihela pri Pliberku. Znao je, kako so ovirali lani Velikovški in drugi koroški Nemci ter renegati ustanovitev te podružnice; to pa ni prestrašilo vrlih koroških rodoljubov. Živela torej nova braniteljica narodnih pravic koroških Slovencev!

— (Nova hiralnica v Celovci.) V Celovci se bode zgradila nova hiralnica, katere stroški so proračunjeni na 105.000 goldinarjev.

— (Dopolnilna volitev za deželni zbor goriški) za kmetске volilne okraje Gradiška, Kormin, Tržič in Červinjau na mesto umrlega poslanca del Torreja je razpisana na dan 14. junija t. l. v Gradiški.

— (Velik požar v Trstu.) Predsinočnim je nastal na skladišču lesa v ulici Fabio Severo požar, ki se je strahovito hitro razširil, tako da sta bili kmalu še dve drugi skladišči v ognji. Ko so pribiteli gasilci na pomoč, bila so že vsa tri skladišča firm bratje Livadići, Jakob Mankoč in Henrik Višnikar v plamenu in iskre so pršele na vse strani. Najbolj v nevarnosti je bila bližnja vojašnica in g. Mankočeva hiša. Iz obeh poslopij so bežali ljudje, iz g. Mankočevega pa se je znosilo tudi vse pohištvo. Druga dvenadstropna hiša na Mankočevem zemljišču je začela tudi goreti in so se prebivalci komaj rešili. Združeni gasilci in vojaki so preprečili, da se ni ogenj dalje razširil. Na pogorišču bilo je gotovo kakih 10.000 ljudi. Nad 200 vojakov in 150 delavcev je rešilo lesovje, kar ga še ni dosegel ogenj. Bil je grozen pogled, ko se je ogenj širil vedno bolj in se je gosti dim valil proti nebu. S strahovitim ropotom se je podrla streha gorečega poslopja. Še le proti polnoči so gasilci omejili ogenj toliko, da ni bilo več nevarnosti za bližnja poslopja. Škoda utegne znašati 200.000 gl. in je žalibog najbolj prizadeta rodoljubna firma Mankoč, kateri je zgorela vsa sicer zavarovana zaloga najboljšega lesa. Pri požaru sta bila baje poškodovana jeden vojak in neki delavec.

— (Lepa družba.) V Reki je sedaj italijanska operna družba, o kateri se poroča „Agr. Ztg.“: Tenorist Ferrari in Reški gledališki tajnik Todeschini sta napadla tenorista Prevosta in ga pretepla. Impresario Camber jih je komaj spravil narazen. Baritonista Pimazzonija pa je zaprla policija zaradi krive prisege.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Obsojeni dinamitardi.) Vsi štirje obtoženi dinamitardi iz Rakovnic pri Pragi so obsojeni zaradi hudodelstva proti dinamitnemu zakonu, zaradi poskušenega izsilstva, javne posilnosti in tatvine. Tesar Šmida in kočijaž Švaha sta dobila po tri leta teške ječe, poostrene s postom vsake tri mesece, postopač Natali in tovarniški delavec Kolač pa po poldrugo leto teške ječe poostrene s postom vsak mesec.

* (Kolera.) V galiških občinah Skala in Burdiakovce je te dni zbolelo najmanj oseb za kolero. Iz Budimpešte se javlja Dunajskim listom, da je v Velikem Varadinu predčerašnjim obolelo več oseb za boleznijo, glede katere slutijo zdravniki, da je kolera. Tudi v Portugalski in v Španski se je zadnje dni primerilo več slučajev kolere.

Brzjavke.

Dunaj 11. maja. V tukajšnjih političnih krogih se govori, da se skličeta delegaciji šele na jesen, ker se je bati, da bi ogerska delegacija grofu Kalnokyju kot jednemu najodločnejšim nasprotnikom civilnega zakona ne dovolila budgeta.

Dunaj 11. maja. V Falknovu bili so zopet izgredi. Tudi iz Ostrovice prišla so poročila o novih rabukah mej delavci in orožniki. Štrajk se širi čedalje bolj.

Rim 11. maja. V poslanski zbornici se je začela razprava o proračunu vojnega ministerstva. Vojni minister Mocenni se je v imeni vlade izrekel zoper zahtevano zmanjšanje stalne vojske za dva voja, rekši, da bi bila to moralna in politična nesreča. Pokazal je svojo dobro voljo s tem, da je znižal proračunsko svoto za 6 milijonov, ako bi se pa hotelo še kaj prihraniti, bi to oškodilo vojsko.

Pariz 11. maja. V zbornici je interpelliral poslanec Habert vlado, kaj je s sodnim postopanjem proti Korneliju Herzu. Pravosodni minister je naznanil, da se postopanje ni ustavilo in da se bo Herz in contumaciam obsodil, ako bi ga Anglija ne hotela izročiti. Zbornica je vzela odgovor vlade na znanje.

Slovensko planinsko društvo v Ljubljani.

Vzpored

ob prihodu slavnega

Primorskega planinskega društva

v Ljubljano in na Bled
dné 13. in 14. majnika 1894.

V nedeljo dne 13. majnika. 1. Ob 11. uri 32 m. prihod „Primorskega planinskega društva“, katero sprejme in pozdravi „Slovensko planinsko društvo“. Gostje se spremijo v stanovanja. 2. Ob 1. uri skupni obed pri „Maliči“ (Hôtel Stadt Wien). 3. Ob polu 3. uri šetna po Tivolskih nasadih, eventualno poset muzeja. Ob 6. uri izlet na „Ljubljanski Grad“. 4. Ob 8. uri zvečer koncert pevskega društva „Ljubljana“ s prijaznim sodelovanjem slavnega tamburaškega zbor „Jadranska Vila“ iz Sušaka pod vodstvom kapelnika g. V. G. Broža na korist isterski in slovenski družbi sv. Cirila in Metoda v gostilni gosp. Ferliaca „pri Zvezdi“. Vstopnina 40 kr.

V ponedeljek dne 14. majnika. 1. Ob 7. uri 10 m. odhod z južnega kolodvora na Bled. Prihod v Lesce ob 8. uri 56 m. Odhod na Bled. Zajuterk pri g. županu Peterlinu, potem odhod na Grad in vožnja po jezeru. 2. Točno ob 12. uri obed v Lujizini kopeli. 3. Odhod z Bleda točno ob 2. uri v Lesce in z vlakom ob 3. uri 10 m. v Ljubljano. 4. Ob 4. uri 48 m. prihod v Ljubljano. Ob 5. uri 19 m. odhod bratskega „Primorskega planinskega društva“.

Vzpored koncerta.

1. V. G. Brož: „Slava Slovincem!“ Poputnica. Udarja tamburaški zbor. 2. Vilhar: „Slovenec i Hrvat!“ Poje „Ljubljana“. 3. V. G. Brož: „Molitva mornara!“ Fantazija na varijacama (Brč L. solo). 4. Ipavec: „Slovenska pesem!“ Poje „Ljubljana“. 5. V. G. Brož: „Vienac slovenskih pjesama!“ Udarja tamburaški zbor. 6. Zajc: „U boj!“ Poje „Ljubljana“. 7. V. G. Brož: „Na valovih jadranskog mora!“ Valček. Udarja tamburaški zbor. 8. Ipavec: „Domovini!“ Poje „Ljubljana“. 9. V. G. Brož: „Jedna noć v Zlatnom Pragu!“ Potpourri čeških pjesama i plesova. Udarja tamburaški zbor. 10. Volarič: „Slovenca dom!“ Poje „Ljubljana“. 11. V. G. Brož: „Postillon d'amour!“ Brzopolka. Udarja tamburaški zbor. Odbor.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Fotografični aparati zadiletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografiranje, kateri sport je jako zabaven in se ga je moči prav lahko naučiti, od leta 1854 obstoječo trgovino, kjer se dobe vse v to stroko spadajoče stvari tvrdke A. Moll, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9, in da pogledajo nje ilustrovani cenik, ki se na zahtevanje pošlje brezplačno. (16—4)

LJUBLJANSKI ZVON
stoji
za vse leto 4 gld. 80 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

9. maja: Ana Podpečan, šivilja 53 let, Ključavničarske ulice št. 4.
10. maja: Marija Ambrožič, paznikova hči, 9 mesev, Poljanska cesta št. 60. — Janez Semen, črkostavec, 52 let, Rimska cesta št. 19. — Marija Selau, kajzarjeva hči, 17 mesev, Črna vas št. 25. — Marija Schmidmayer, vrvarjeva hči, 5 dni, Sv. Petra cesta št. 33.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
10. maja	7. zjutraj	736.2 mm.	9.6° C	sl. sev.	jasno	
	2. popol.	734.0 mm.	20.6° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	733.8 mm.	15.8° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 15.3°, za 2.3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 11. maja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 35 "
Avstrijska zlata renta	120 " 20 "
Avstrijska krona renta 4%	97 " 85 "
Ogerska zlata renta 4%	119 " 20 "
Ogerska krona renta 4%	95 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice	936 " — "
Kreditne delnice	353 " — "
London vista	125 " 05 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 " 25 "
20 mark	12 " 25 "
20 frankov	9 " 94 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " — "
C. kr. cekini	5 " 90 "

Dné 10. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	198 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 " 50 "
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 " 75 "
Kreditne srečke po 100 gld.	196 " — "
Ljubljanske srečke	25 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	152 " 25 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	293 " 50 "
Papirnati rubelj	1 " 34 "

Švicarija.

Na Binkoštno nedeljo
dva

velika koncerta

c. in kr. polkovnijske godbe kralj
Belgijcev št. 27.

I. koncert (s trobili)

se začne ob 3. uri popoldne.

II. koncert (orkester na lok)

se začne ob 8. uri zvečer.

Vstopnina za vsak koncert 30 kr., otroci so prosti.

Z velespoštovanjem

HANS EDER.

(523)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1894.

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajo časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Auers, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Egger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. popoldne mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).
Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregnica, Gurk, Genuvo, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Egger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egger, Marijinih varov, Pilsna, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Auers, Zell na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 11. uri 27 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egger, Marijinih varov, Pilsna, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Genuvo, Gurk, Bregnica, Inmosta, Zell na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 44 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 9. uri 31 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 9. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " popoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.) (4—105)

Za pričinou
bezpečných padělků žadej vždy
TINOT. CAPSIOI COMPOS.
(PAIN-EXPELLER)
s kotvou a odnímti každou krabici
bez kotvy jakožto nepravou!

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in
1033 velocipedov 31
IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 13.
— Ceniki zastoj in poštnine prosto. —

Štajersko deželno zdravilišče Rogatec-Slatina.

Postaja Poličane juž. žel.

Sezona: 1. maja do 30. septembra.

Pivo in kopelno zdravljenje in zdravitel z mrzlo vodo in sirotko itd.

Brošure in prospekti zastoj pri ravnateljstvu.

Tempeljski- in Styria-vrelec

vselej sveže polnitve

slavnoznanu Glauberjevo sol soderujoča slatina proti boleznim prebavnih organov, tudi ugodno osvežujoča pijača.

Dobiva se: pri oskrbnitvu kopelji v Rogatec-Slatini.

Jedino in glavno zalogo za Kranjsko ima:

J. Lininger v Ljubljani. (526—1)

Naznanilo in priporočilo.

Podpisane si usoja slavnemu p. n. občinstvu najljudneje naznaniti, da je dné 8. t. m. prevzel

gostilnico „Pri Virantu“

na Št. Jakobskem trgu

ter se priporoča cenjenim gostom z zagotovitvijo, da bode točil najboljše pijače, imenoma dobra štajerska in dolenska vina, Mengiško marono pivo in da bode skrbel za dobro kuhinjo po kolikor možno nizki ceni. Obed velja na mesec 7 gld. 50 kr. Naznanja tudi, da je gostilna vsa prenovljena in da so takisto sobe za tuje povsem osnažene in renovirane. Priporočujoč se, čast mi je beležiti z največjim spoštovanjem

(524—1)

Av gust Weixl.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplivojoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(40-19) Melding-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno zamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Ta obliž dobiva se le v jednj velikiosti po 60 Kr. zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Pristen v Ljubljani:
Jos. Mayr, J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovo S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Rudolfovici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.